

Моята представа за правосъдие

(Есе)

Всеки е гледал поне един или повече криминални филми, в които се повтарят множество крилати фрази, свързани с представите ни за престъпления. Неща като “Всеки е невинен до доказване на противното.” или “Искам да говоря с адвоката си!” наистина са част от един съдебен процес. Всеки един субект в него може да използва тези така наречени "инструменти". Това е един от начините за "раздаване" на правосъдие в съдебната система.

Като се замислим, някой може ли да определи правосъдието с една дума? Може би хората, които са учили право дълги години, но за мен това понятие изисква много повече от една дума. Светът на киното ни показва само част от един съдебен процес: решението на съдията и последствията за виновния. Повечето сюжети са създадени от сценаристи, които може да се отклоняват от реалния развой на събитията. Но в истинския свят съществуват хора, които са учили, за да могат да преценяват какво заслужава виновната страна в един казус, и това са съдиите. Но какво се изисква, за да могат да изпълняват задълженията си освен знанията им в областта на правото? Според мен, първо, трябва да се разгледат всички съществуващи факти, свързани с казуса, както и да се изслушат гледните точки на двете страни. Второто е особено важно, тъй като има възможност една от страните да се изяви като жертва, а всъщност да е точно обратното. Еднаквите условия за всеки един са от значение, защото така може да се открият различията между субектите в казуса. Събирайки тези три компонента, съдията отсъжда своето решение по възможно най-обективния начин.

Сигурно всеки е чувал мита за Прометей и как той бива наказан от древногръцкия бог Зевс. Според мита Прометей дава огъня на хората и заради това, разгневен, богът му присъдил едно от най-запомнящите се и жестоки наказания до ден днешен, в което човечеството вижда една несправедливост и с право. Зевс смятал, че титанът е прегрешил, като направил нещо, което му е забранено, но не е мислел за това каква е причината за действията му. Все пак със своята постъпка и със своя дар Прометей е променил живота на хората.

Примерът с Прометей, съгласно митологията, е от преди хилядолетия и е полет на въображението, но смятам, че в него се крие много мъдрост, приложима както в историята на човечеството, така и в съвременния свят. Можем да открием повторения на същата грешка и в развоя на човешката цивилизация. През вековете повечето държави са били с еднолично управление: монархии и кралства и съответните крале или царе са взимали решенията по своя преценка, без да се допитват до други лица за мнението им. Така те не са могли да разберат дали грешат, тъй като не е имало субект на по-високо стъпало в йерархията, който да обсъди с тях казуса. В съвременното съдебната власт се състои от съд и прокуратура, а подсъдимият има право на адвокат. Посредством изборените 3 компонента в един процес се отсъждат по-справедливи присъди за подсъдимите. Но не бива да се забравя и най-важната част от правосъдието - законите, които са създадени и имат целта да защитават всеки правен субект, дори и виновния.

За мен правосъдието е взимането на възможно най-добро решение от трето незасегнато лице, като са предоставени всички факти, свързани с казуса.

Изготвено от Каролина Геннадиева Маринова
Област Софийска, община Лозенец, гр. София, Национална финансово-стопанска
гимназия, 11. Б клас